52744

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. ***03.11.2026***

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

Evrensel Gazetesi'nin "Astor'da İşçilere Çipli Takip" başlıklı haberine göre, Ankara Sincan'da Transformatör ve anahtarlama ürünleri üreten Astor Enerji fabrikasında işçiler mesai boyunca boyunlarında taşımak zorunda oldukları elektronik cihazlarla takip edilmektedir. Yaklaşık üç ay önce başlatılan ve bölümler halinde yaygınlaştırılan uygulamayla işçilerin fabrika içerisindeki anlık konumları, hareketleri ve belirli alanlarda geçirdikleri süreler kaydedilmektedir.

İşçilerin anlatımlarına göre cihazlar, tuvalete giderken veya dinlenme alanında bulunurken dahi çıkarılamamakta; hangi noktada ne kadar süre kaldıkları izlenmektedir. Uygulamaya dair bir işçi "Başımıza gönderdikleri o çavuş dedikleri adamlar yetmiyormuş gibi bir de gelmişsin bana çip takıyorsun. Hayvan değiliz sonuçta" sözleriyle tepki gösterirken bir başka işçiyse gözetim altında çalışmanın yarattığı psikolojik baskının mesai sonrasında da devam ettiğini, bu baskıyı evinde ve sokakta dahi hissettiğini belirtmektedir.

Yine Evrensel Gazetesi'nin "Geçgel ailesi zirveye tırmanırken Astor işçisi dipte" haberine göre; Astor Enerji'nin ana hissedarları olan Geçgel ailesinin serveti milyar dolarlarla ifade edilirken, şirket hisseleri halka arzından sonra 3 yılda yaklaşık 31 kat değer kazanmış; fon vurgunuyla patronlar servetlerini katlamıştır. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı fon vurgunu soruşturmasında TMSF'nin "gönüllü iade" hesabına 5 milyar lira ödediği iddia edilen Astor Enerji'nin ana hissedarları Feridun Geçgel ve Enver Geçgel hakkında 26 Eylül'de uygulanan mal varlığı tedbirleri ile dondurma kararı da kaldırılmıştır.

2018 seçimleri için AKP Urfa milletvekili aday adayı olan Feridun Geçgel ABD merkezli Forbes'un gerçek zamanlı milyarderler listesine dahi girecek bir servet elde etmiştir. Şirket ABD'ye yaptığı ihracat sayesinde 2026'nın ilk 6 ayında net kârını %88 arttırarak 4,6 milyar liraya çıkarmıştır. İkinci çeyrekte kâr marjı bir yılda 16 puan yükselmiştir.

İletişim : 0312 420 60 22-23
Faks : 0312 420 22 96
E-Posta : sevdakaraca@tbmm.gov.tr
Adres : Halkla İlişkiler Binası 2. Kat B Blok Oda No: 22 TBMM/ANKARA

Buna karşılık şirketin Temelli yerleşkesindeki işçiler, artan enflasyon ve derinleşen yoksulluk karşısında ara zam dahi alamamıştır. Üstelik işçiler günlük hedefle çalıştırılmakta, hedefler tutmazsa primleri dahi kesilmektedir. Düşük ücretler karşısında 3 ayda bir alınan primle geçinmeye çalışan işçiler, bu üretim modeliyle daha çok sömürülmektedir.

Öte yandan fabrikada ucuz iş gücü yaratmak amacıyla sayıları binlere yaklaşan Nepalli işçiler, düşük ücretlere güvencesiz koşullarda çalıştırılmakta, fabrikada ya da 8 kişilik odalarda sağlıksız koşullarda barındırılmaktadır. Patronlar göçmen işçileri yerli işçilere karşı bir tehdit olarak kullanmakta; daha ucuz üretim için yerli işçiler işten çıkartılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Bugünün kapitalist üretim düzeninde patronlar, işçilerin tuvalete gitmesini, dinlenmesini, attığı her adımı ve geçirdiği her dakikayı denetim altına alarak köleci toplumun çalışma ilişkilerini dijital teknolojilerle yeniden tahkim etmek mi istemektedir?
2. Astor Enerji'de işçilerin konum ve hareketlerini izleyen sistemle hangi veriler toplanmaktadır? Bu veriler ücret, prim, performans değerlendirmesi veya işten çıkarma kararlarında kullanılmakta mıdır? Bu dijital gözetimin işçiler üzerinde yarattığı psikolojik baskı ve iş kazası riskleri araştırılmış mıdır? İşçilerin kişilik ve dinlenme hakları nasıl korunmaktadır?
3. Astor Enerji'de son beş yılda kaç işçi sağlığı ve güvenliği denetimi yapılmış, kaç iş kazası ve meslek hastalığı tespit edilmiş, hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
4. Astor Enerji'de işçilerin elektronik cihazlarla takip edilmesi, işçilerin en temel insani ihtiyaçlarının dahi patron denetimine tabi tutulması anlamına gelirken; işçilerin insan onurunu ve temel haklarını korumakla yükümlü Bakanlığınız bu uygulamayı önlemek için hangi somut adımları atacaktır?
5. Astor Enerji'nin son beş yılda SGK prim teşviklerinden, İŞKUR desteklerinden ve İşsizlik Sigortası Fonu kaynaklarından yararlandığı toplam tutar nedir? İşçilerin temel haklarını ihlal ettiği tespit edilen işletmelerin kamu teşviklerinin durdurulmasına yönelik hangi işlemler uygulanmaktadır?
6. 6 Ekim 2026'da TİSK ve işçi konfederasyonlarıyla görüştüğünüz "yeni nesil çalışma modelleri" kapsamında dijital gözetim ve algoritmik performans denetimi de var mıdır?
7. Türkiye genelinde işçilerin dijital gözetim ve performans baskısına maruz bırakılması nedeniyle kaç işyeri denetlenmiş, kaçına yaptırım uygulanmıştır? İşçilerin kişisel verilerini, dinlenme ve sendikal örgütlenme haklarını korumak için hangi yasal düzenlemeler ve denetim tedbirleri öngörülmektedir?
8. Astor Enerji işçilerinin artan enflasyon ve hayat pahalılığı karşısında ara zam alamadığı yönündeki haberler Bakanlığınız tarafından incelenmiş midir? İşçilerin ücretlerinin alım gücünü korumaya yönelik herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
9. Astor Enerji fabrikalarında çalışan Nepalli göçmen işçilerin sayısı kaçtır? Bu işçilerin çalışma izinleri, ücretleri, sosyal güvenlik kayıtları ve çalışma koşulları Bakanlığınız tarafından denetlenmiş midir?
10. Nepalli göçmen işçilerin düşük ücretlerle ve güvencesiz koşullarda çalıştırıldığı, sağlıksız barınma koşullarına maruz bırakıldığı yönündeki bilgiler hakkında Bakanlığınızın herhangi bir incelemesi bulunmakta mıdır? Varsa sonuçları nelerdir?
11. Göçmen işçilerin yerli işçilere karşı bir tehdit unsuru olarak kullanıldığı ve daha ucuz iş gücü yaratılması amacıyla yerli işçilerin işten çıkarıldığı yönündeki açıklamalar hakkında Bakanlığınız tarafından herhangi bir işlem yapılmış mıdır?

TBMM İletişim : 0312 420 60 22-23
E-Posta : sevdakaraca@tbmm.gov.tr

12. Astor Enerji'de son üç yılda kaç işçi işten çıkarılmıştır? İşten çıkarılan işçilerin kaçının yerine göçmen işçi istihdam edilmiştir? Bu konuda Bakanlığınızın elinde veri bulunmakta mıdır?
13. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen fon vurgunu soruşturması kapsamında, Astor Enerji'nin ana hissedarları Feridun Geçgel ve Enver Geçgel hakkında uygulanan mal varlığı tedbirleri ve dondurma kararının kaldırılması Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Şirketin işçilerinin ücretleri, çalışma koşulları ve iş güvencesi bakımından yükümlülükleri ile ana hissedarlarının servet artışı ve soruşturma kapsamındaki gelişmeler arasında herhangi bir inceleme veya denetim yürütülmekte midir?
14. 2027 yılı bütçesinde işçilerin dijital gözetim, mobbing ve performans baskısına karşı korunması için ne kadar kaynak ayrılmıştır? Bu alanda kaç iş müfettişi görevlendirilecek, kaç işyerinde denetim yapılacaktır?

TBMM İletişim: 0312 420 60 22-23
E-Posta : sevdakaraca@tbmm.gov.tr